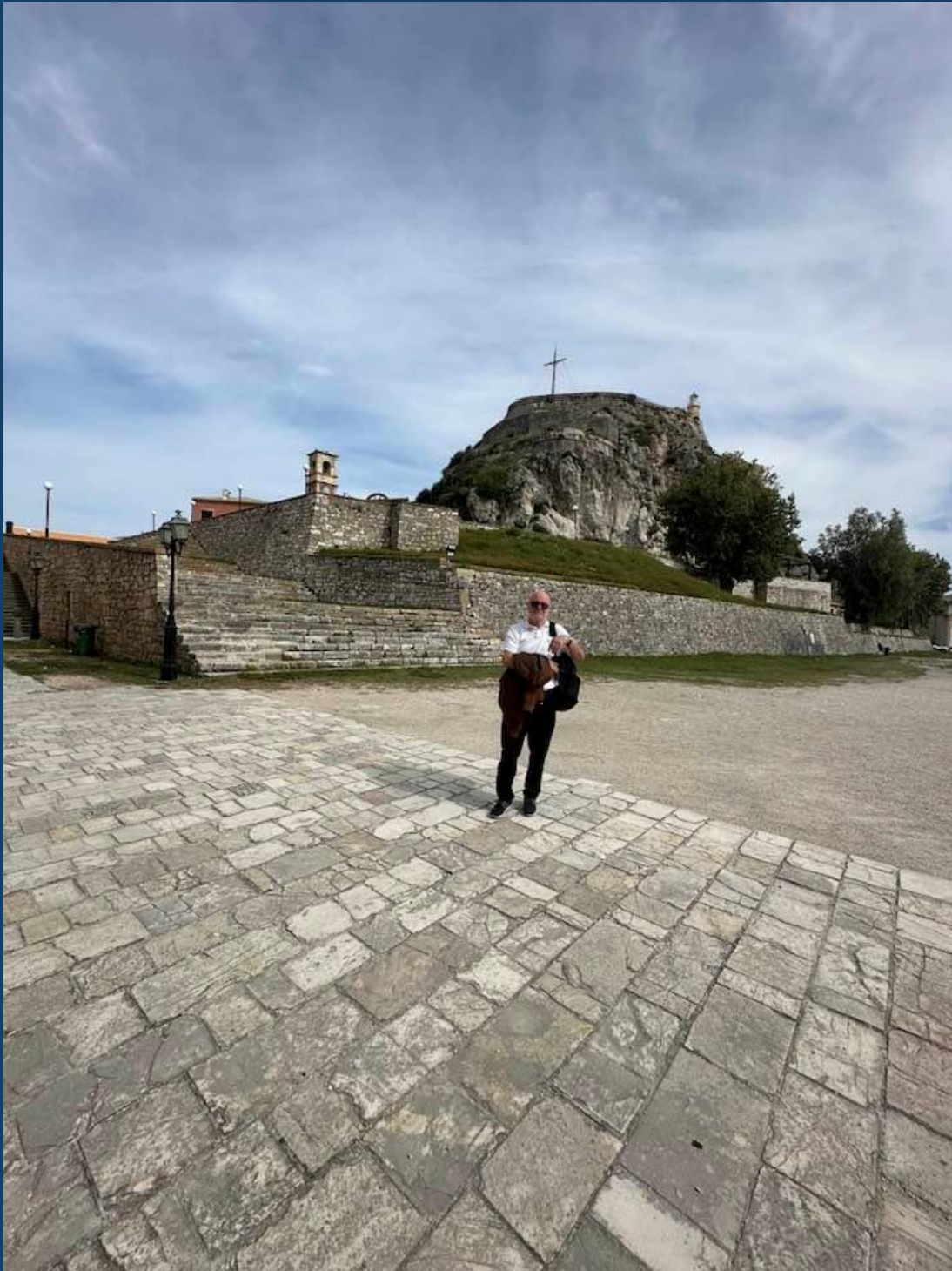
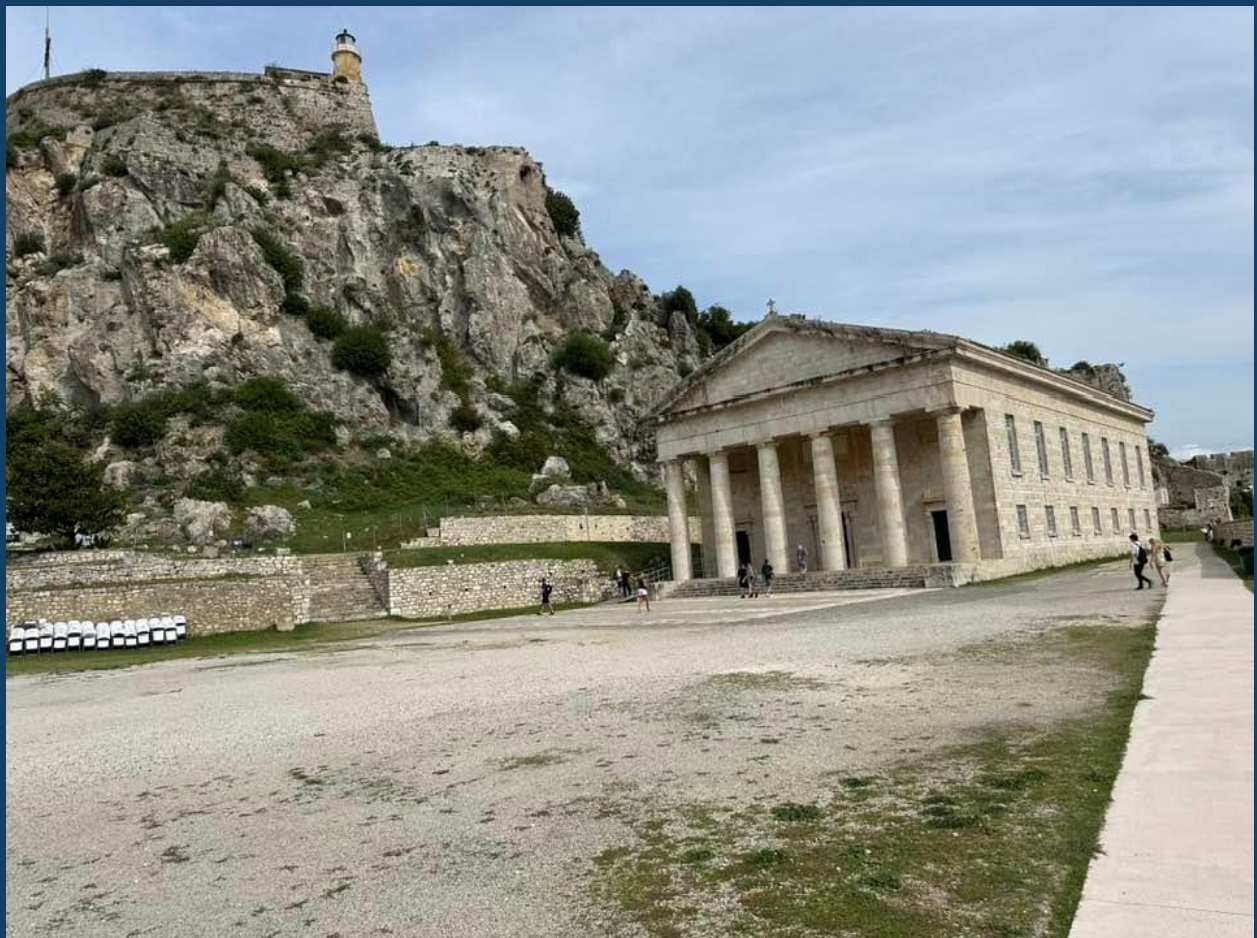


PERSIATJE NGA KALAJA E KORFUZIT DHE KAZERMAT BRITANIKE

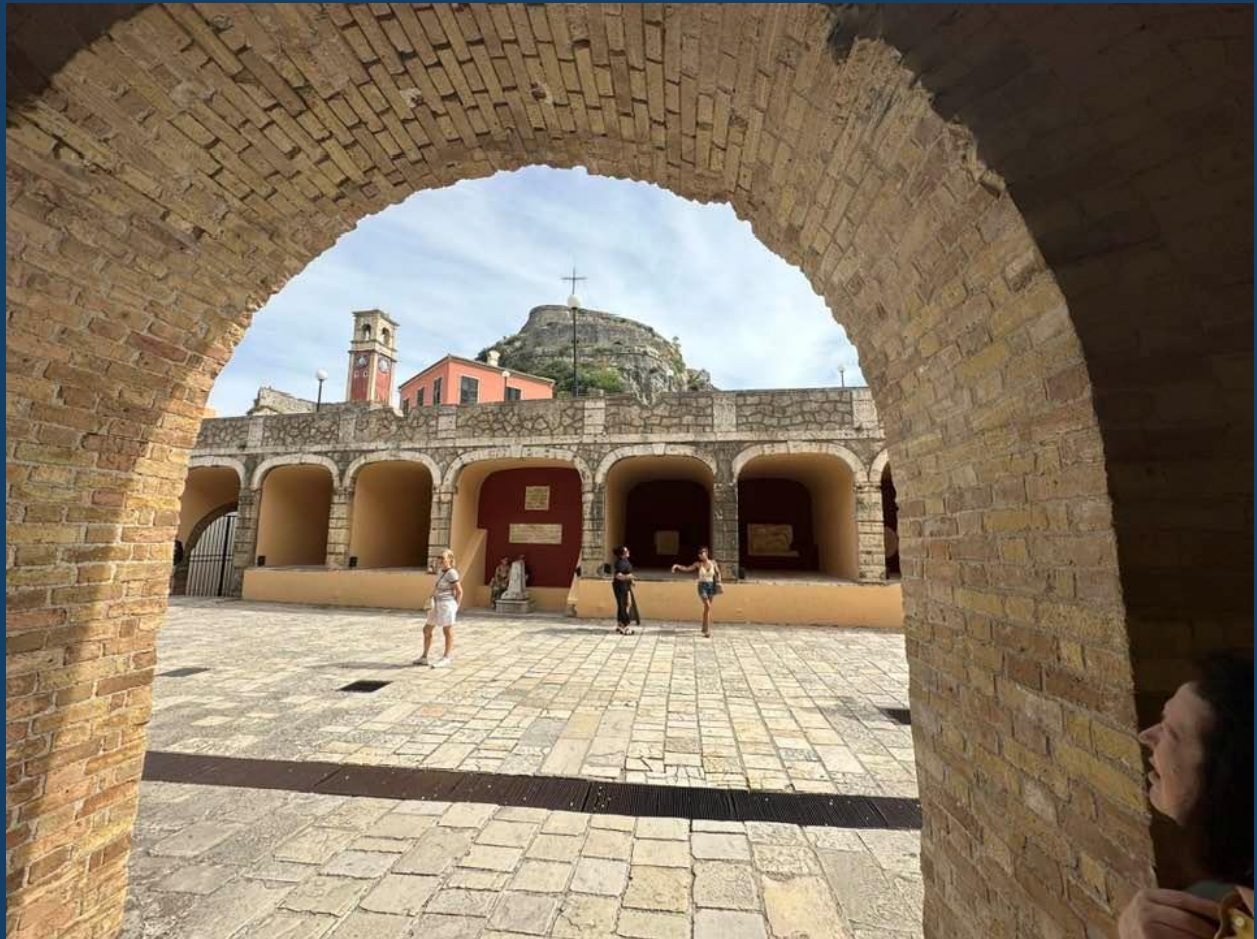


KORFUZ – 13 TETOR 2025

Ndërsa po ecja nëpër rrugët e lashta të Korfuzit, më tërhoqi fort pamja madhështore e Kalasë së Vjetër, që ngrihet mbi një shkëmb në buzë të detit, si një kujtesë e gjallë e historisë shumë-shekullore e këtij ishulli.



Nga larg, ajo të jep ndjesinë e një qyteti të vogël brenda vetes — me mure, kulla, ura e rrugica që të çojnë drejt thellësive të kohës.

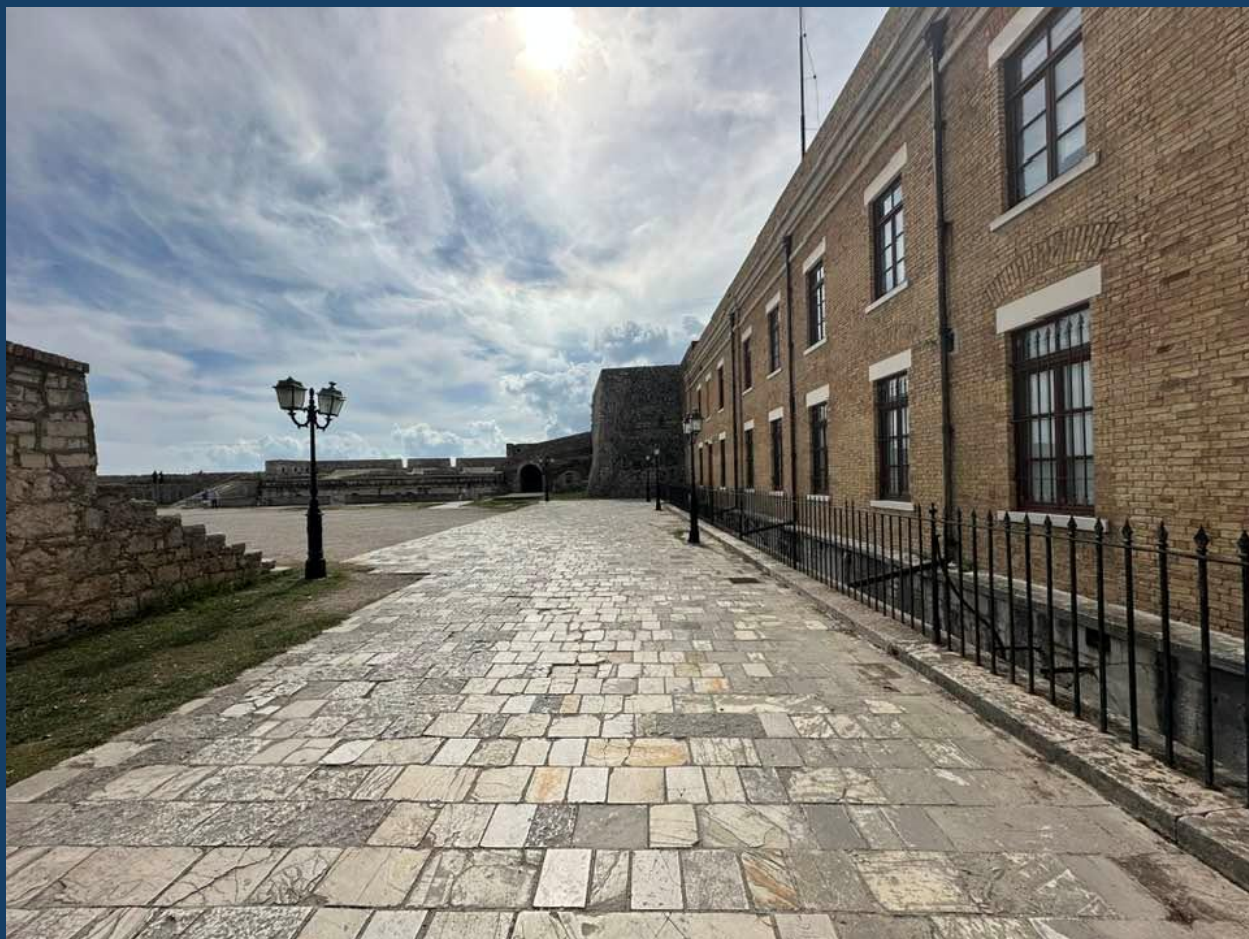


Teksa hyra në portën kryesore, ndjeva sikur po kaloja nga një epokë në tjetrën: Nga antikiteti tek bizantinët, prej andej te venedikasit, më pas te

francezët dhe, më në fund, te britanikët, të cilët e mbajtën ishullin për gati gjysmë shekulli.

Brenda kësaj fortese, në mesin e ndërtesave të vjetra, gjenden edhe kazermat britanike — godina të ftohta, por imponuese, që dikur strehuan oficerët dhe ushtarët e Mbretërisë së Bashkuar.

Ndërsa ecja nëpër oborret e tyre, ku dikur dëgjoreshin hapat e trupave britanike, sot dëgjohen tingujt e një tjetër muzike:



Ajo e studentëve të Fakultetit të Muzikës të Universitetit Jonian, që kanë zënë vend në godinën e dikurshme të spitalit ushtarak britanik.

Ironi e bukur e histories, apo ju? Aty ku dikur kuroheshin plagët e trupit, sot shërohen shpirtat me art.

Në një ndër godinat e tjera, britanikët kishin ngritur kazermat e oficerëve, të ndërtuara me

tulla të trasha, dritare të vogla dhe arkitekturë të tipit kolonial.



Ato janë ende aty, në heshtje, si dëshmi e një periudhe kur Korfuzi ishte “Protektorat Britanik” dhe flamuri i Union Jack-ut valëvitej mbi kullat e kësaj kalaje.

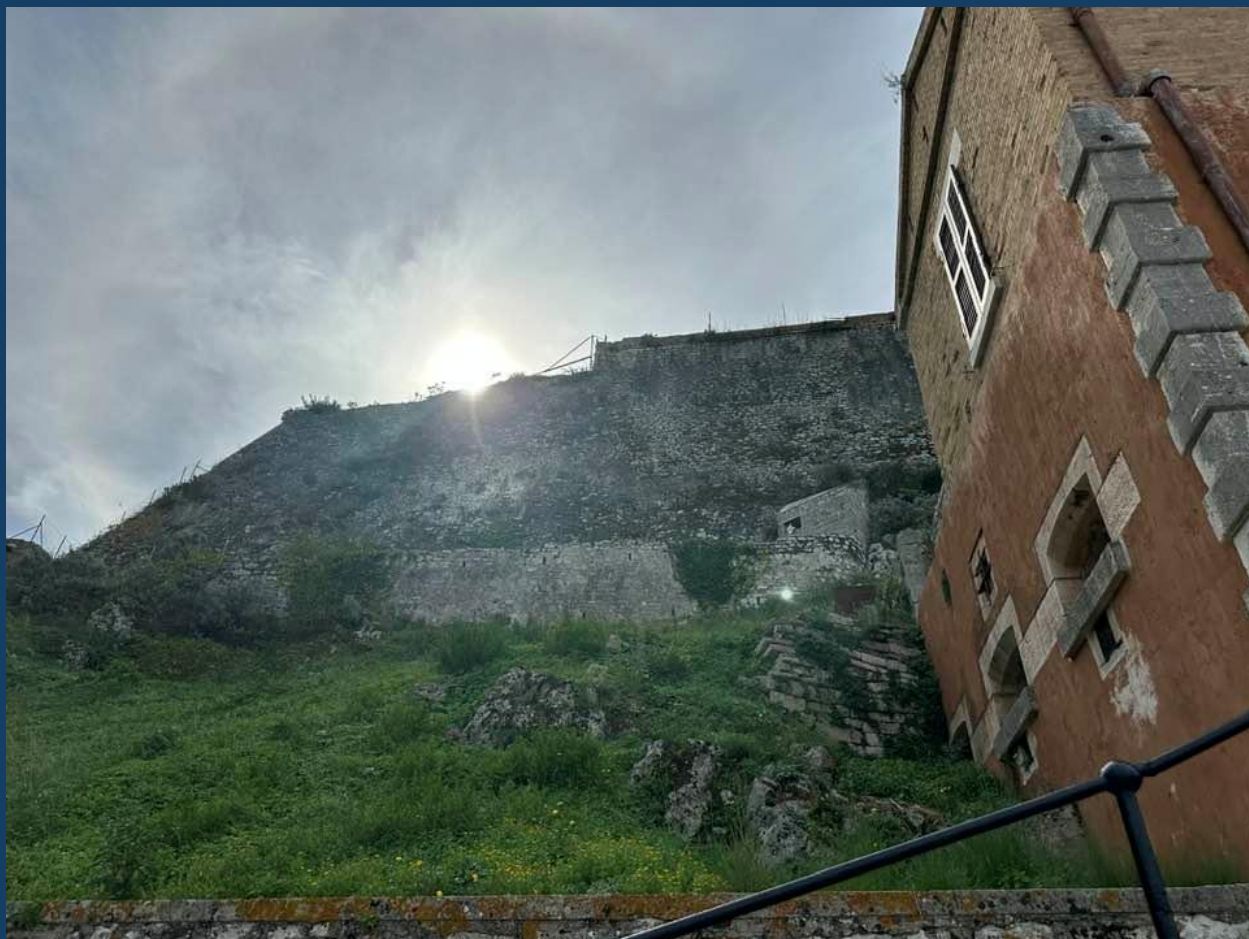
Në hyrjen lindore, një ndërtesë e madhe që shtrihet mbi një tarracë të gurët është kthyer sot në Bibliotekën Publike të Korfuzit.



Ajo ruan ende gjurmë të qarta të arkitekturës britanike: ndërtim i fortë, korridore të gjata, dhe një ndjesi e rregullit ushtarak që i ka mbijetuar kohës.

Nuk mund të mos pyesja veten nëse në raftet e saj ndoshta mund të fshihej edhe ndonjë kopje e librit të rrallë “The General History of the Turks” të Richard Knolles (1603), për të cilin jam në kërkim prej kohësh.

Nga maja e fortesës, pamja është mahnitëse: poshtë shtrihet qyteti i Korfuzit me çatitë e kuqe, ndërsa përtej detit duken qartë brigjet e Shqipërisë — aq afër, sa të duket sikur mund t'i prekje me dorë.



Në atë çast, ku historia britanike, ajo venedikase dhe ajo shqiptare përzihen, ndjeva një ndjenjë të thellë lidhjeje me gjithë këtë hapësirë që ka parë shekuj pushtimesh, perandorish, kulturash e njerëzish që kanë kaluar e lënë gjurmë.

Në mbyllje të vizitës, u ndala pranë portës jugore ku një pllakë kujtimi njofton për ngjarjet e Luftës së Dytë Botërore, kur nazistët e përdorën fortesën

për të grumbulluar hebrenjtë e Korfuzit përpara deportimit të tyre.



Ajo histori më çoi te Besa shqiptare dhe Kodi shqiptar i mikpritjes, i cili, ndryshe nga në tërë Europën, mbrojti hebrenjtë e vet dhe mijëra të tjerë që erdhën nga vendet e Europës për të gjetur një strehë shpëtimi – si askund tjetër.

Aty, historia e madhështisë bashkëjeton me kujtesën e dhimbjes.

U largova nga Kalaja me një ndjenjë respekti të thellë — jo vetëm për mjeshturinë arkitektonike të saj, por për shtresat e historisë që mbart.

Në çdo gur, në çdo mur, në çdo dritare, Korfuzi flet për një të kaluar që nuk shuhet:

Venedikasit që e ngritën, francezët që e zbukuruan, britanikët që e rregulluan, grekët që e trashëguan.







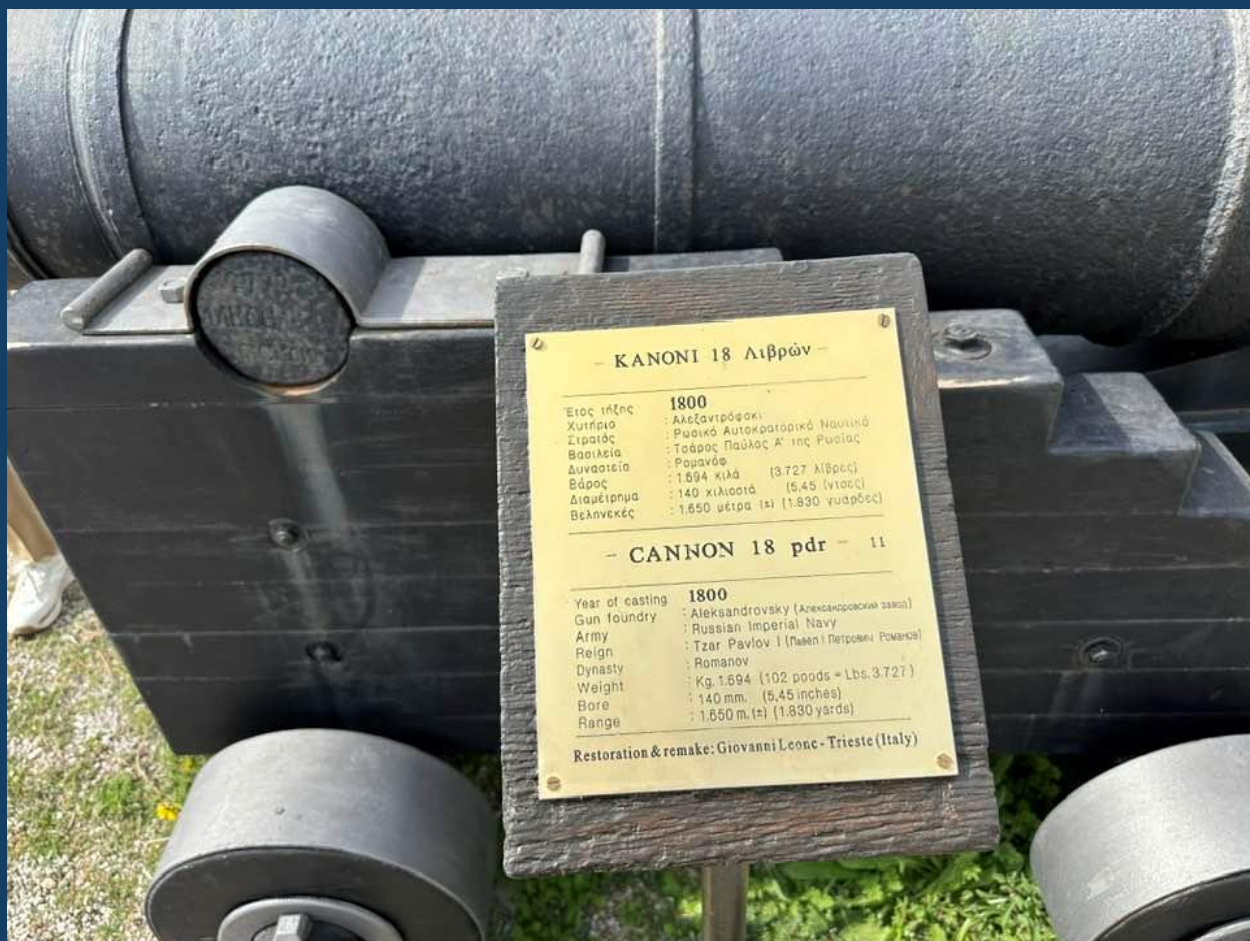


Dhe unë, si një shqiptar që e ndjej këtë det si pjesë të përbashkët të historisë sonë, e përjetova këtë vizitë si një udhëtim mes kujtesës dhe identitetit.

Kjo kala nuk është vetëm monument i Korfuzit, por edhe një kujtesë e gjallë e Evropës në miniaturë.







— ΚΑΝΟΝΙ 18 Λιβρών —

Έτος ιχλιν	1800
Χυτριά	: Αλεξανδρόφσκι
Στρατός	: Ρωσικό Αυτοκρατορικό Ναυτικό
Βασιλεία	: Τσάρος Παύλος Α' της Ρωσίας
Δυναστεία	: Ρομανόφ
Βάρος	: 1.694 κιλά (3.727 λίβρες)
Διαμέτρημα	: 140 χιλιοστά (5,45 ίντσες)
Βεληνεκές	: 1.650 μέτρα (1) (1.830 γυαρόδες)

— CANNON 18 pdr — 11

Year of casting	1800
Gun foundry	: Aleksandrovsky (Александровский завод)
Army	: Russian Imperial Navy
Reign	: Tzar Pavlov I (Павел I Петрович Романов)
Dynasty	: Romanov
Weight	: Kg. 1.694 (102 poods = Lbs. 3.727)
Bore	: 140 mm. (5.45 inches)
Range	: 1.650 m. (1) (1.830 yards)

Restoration & remake: Giovanni Leone - Trieste (Italy)





